

971103-1

Georg Picht řekl v jedné své přednášce (o Kantově filosofii náboženství, 5969, s. 9) toto: „Kdo bere do ruky nějaké Dějiny filosofie a chce jich rozumně použít, musí vědět, co od nich smí očekávat a co nikoliv. Učebnice dějin filosofie není v jiném vztahu k samotné věci, totiž k filosofii, než učebnice dějin hudby k věci samé, totiž k znějící hudbě. Z takové učebnice můžete získat – podobně jako z hudebních dějin – plno vědomostí, které jsou k porozumění filosofii resp. hudbě důležité, ba nezbytné. Ale tak jako hudba v hudebních dějinách nezazní, ani v knihách o filosofii nenajdete to, o č přece jde, totiž filosofii jako takovou. Právě tak jako hudba, ani filosofie není žádný předmět, který je možno najít před sebou a který lze vzít na vědomí. Právě naopak, je to – podobně jako hudba – dění, k němuž dochází uprostřed nás. (Překlad LvH.) Na tom je sice něco pravdy, ale spíše jen v tom smyslu, že čtenáři takových „dějin“ jsou varováni, aby neočekávali příliš mnoho. Naproti tomu je ovšem třeba zdůraznit, že ani dějiny hudby nemůže dost dobře psát člověk, který hudbě nerozumí, který nemá hudební nadání a dokonce snad ani nemá hudbu rád; ve filosofii však jsou nároky na takového autora ještě mnohem větší. Mám za to, že je možno žádat, aby každé dějiny filosofie, učebnice nevyjímajíc, byly psány filosoficky, tj. aby bylo možno se v nich setkat se skutečnou filosofií, i když snad ne v celém rozsahu, ale pouze krátce a zběžně. Vždyť „o“ filosofii se přece nedá říci nic platného a také relevantního jinak než filosoficky!

(Praha, 971103-1.)